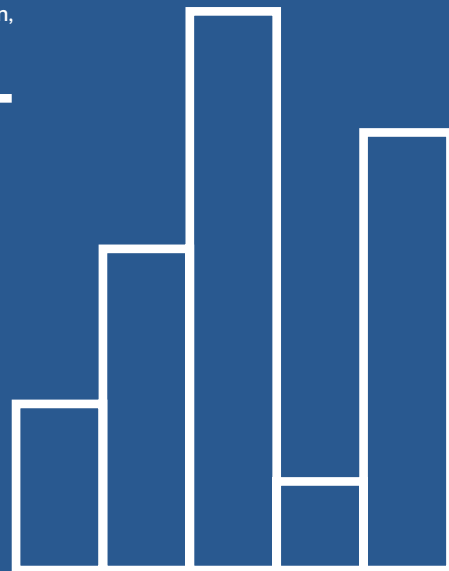

Konferencja „Średniowieczne i nowożytne zamki – granice i formy ochrony w XXI wieku”

Organizatorzy:

Muzeum Zamkowe w Malborku
Polski Komitet Narodowy ICOMOS

Honorowy Patronat:

Generalny Konserwator Zabytków

Konferencja realizowana w ramach projektu „Przebudowa zabytkowych budynków gospodarczych na Przedzamczu zamku w Malborku wraz z ich dostosowaniem do funkcji kulturalno-edukacyjnych”, finansowanego ze środków Programu Kultura w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014–2021 oraz budżetu państwa, realizowanego przez Muzeum Zamkowe w Malborku

1. PROBLEMATYKA KONFERENCJI

W 2022 r. przypada 25. rocznica wpisu zamku krzyżackiego w Malborku na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Malborski zespół zamkowy – „pomnik konserwatorstwa jako takiego”, jak czytamy w deklaracji wyjątkowej uniwersalnej wartości, otaczany jest opieką konserwatorską od ponad 200 lat. W tym czasie wielokrotnie stawał się on przedmiotem szeroko rozumianych działań konserwatorskich. Działania te umożliwiały sprawdzanie metod badania i konserwacji zabytków oraz pozwalały na zdobywanie doświadczenia kolejnym pokoleniom konserwatorów. Śledząc tę historię łatwo dostrzec, że nie tylko teoria konserwatorska, ale również zmieniające się możliwości technologiczne, wymogi użytkowe oraz oczekiwania społecznie wpływały na zakres interwencji w zabytku. Współcześnie pojawiają się kolejne wyzwania, które ciągle aktualnymi pozostawiają pytania o dopuszczalny zakres działania zarówno konserwatorów, architektów, jak i zarządcę obiektu zabytkowego. Przed podobnymi problemami staje większość właścicieli i zarządców zamków, które aktualnie pozbawione są swojej pierwotnej funkcji. Dotyczą one zarówno samej konserwacji, jak i adaptacji zabytku do nowych zadań. Teoretyczne założenia zasad prowadzenia prac w obiekcie zabytkowym w praktyce mierzą się z lokalnymi uwarunkowaniami, możliwościami technicznymi czy specyficznym środowiskiem naturalnym danego założenia. Współcześnie obok problemów konserwatorskich, które w zamkach obserwowano od wielu lat coraz częściej obserwować można wpływ globalnych zmian klimatu na stan zachowania zabytku. A wcześniejsze interwencje konserwatorskie warunkują dalszy sposób prowadzenia prac. Średniowieczne i nowożytne zamki wielokrotnie na przestrzeni dziejów zmieniały swoją pierwotną funkcję. Przemiany funkcjonalne zawsze wiążą się z pewnymi zmianami w strukturze zabytkowej, pomimo tego że współcześnie opieku-

nowie tych obiektów starają się, aby jak najmniej ingerowały one w historyczną architekturę. Jednakże zmieniające się uwarunkowania prawne i społeczne stawiają coraz wyższe wymagania, jeśli chodzi o bezpieczeństwo użytkowania obiektów, jak i udogodnienia dla jego użytkowników. W zagospodarowaniu zamku znalezienie rozwiązania, uwzględniającego społeczne oczekiwania oraz ochronę wartości zabytkowych, jest za każdym razem wyzwaniem.

2. CELE I ZAKRES TEMATYCZNY KONFERENCJI

Celem konferencji „Średniowieczne i nowożytne zamki – granice i formy ochrony w XXI wieku” jest wymiana doświadczeń w zakresie zagospodarowania i utrzymania zabytkowych zespołów zamkowych oraz próba określenia teoretycznych granic interwencji związanych ze współczesnym użytkowaniem tych historycznych obiektów. Porównanie różnych rozwiązań może stanowić inspirację dla właścicieli założeń zamkowych, a jednocześnie pozwoli uświadomić skalę problemów występujących w tego rodzaju obiektach specjalistom różnych dziedzin związanych z ochroną zabytków.

Problematyka konferencji będzie podzielona na trzy sesje.

- 1. Działania o charakterze budowlano-konserwatorskim.** Historia i przykłady prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych podejmowanych w zamkach średniowiecznych i nowożytnych. Zmiany metod i technik prowadzenia prac w historycznych założeniach zamkowych.
- 2. Działania o charakterze modernizacyjnym.** Techniczne i funkcjonalne potrzeby prowadzenia prac modernizacyjnych. Przykłady prac modernizacyjnych w zamkach.
- 3. Działania o charakterze funkcjonalnym.** Możliwości adaptacji założeń zamkowych do współczesnych funkcji. Funkcje publiczne zabytku a wymogi przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa obiektu budowlanego. Potrzeby społeczne związane z udostępnianiem zabytków. Granice działań adaptacyjnych.

Do udziału w konferencji i zgłoszenia wystąpień zapraszamy szczególnie właścicieli, zarządców i użytkowników średniowiecznych i nowożytnych założeń zamkowych, którzy na co dzień mierzą się z bieżącym utrzymaniem tych obiektów oraz adaptowaniem do współczesnych funkcji. Mamy nadzieję, że będziecie chcieli podzielić się z nami swoimi doświadczeniami z rozwiązywaniem różnego rodzaju problemów. Zapraszamy również szerokie grono specjalistów i pracowników związanych zawodowo z problemami ochrony zabytków, zainteresowanych tematyką ochrony zabytkowych zamków.

3. INFORMACJE ORGANIZACYJNE

Streszczenia referatów należy nadsyłać do 30 maja 2022 roku, na adres: sekretariat@zamek.malbork.pl. Streszczenia nie powinny przekraczać dwóch stron tekstu (forma odrębnych punktów ułatwi recenzentom uchwycenie koncepcji wystąpień). Autorzy wystąpień konferencyjnych proszeni są o wskazanie sesji, w której ma być przedstawiony referat (sesja 1, 2, 3).

Konferencja prowadzona będzie w języku polskim i angielskim. Konferencja będzie tłumaczona symultanicznie.

Wyboru referatów do przedstawienia na konferencji dokona Komitet Naukowy Konferencji. Autorzy referatów zostaną poinformowani o decyzji recenzentów do **30 czerwca 2022 roku**. Planowane jest wydanie materiałów konferencji, po ocenie recenzentów.

Informacje o konferencji będą dostępne na stronach Muzeum Zamkowego w Malborku: <https://zamek.malbork.pl/> i <http://eeagrants.zamek.malbork.pl/> oraz PKN ICOMOS: <http://www.icomos-poland.org/pl/>

Zapraszamy do zgłaszania propozycji wystąpień konferencyjnych. Zapraszamy do udziału w konferencji.

W imieniu Komitetu Naukowego Konferencji dr hab. Janusz Trupinda – Dyrektor Muzeum Zamkowego w Malborku

Muzeum Zamkowe w Malborku
PKN ICOMOS